ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

PŘEHLED K PROBLEMATICE OCHRANY OSOBNÍCH ÚDAJŮ

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

V následujícím přehledu si Vás dovolujeme seznámit s nedávnými rozhodnutími Úřadu pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ), závěry jím provedených kontrol a s dalšími novinkami v oblasti ochrany osobních údajů. O dalších informacích z oblasti právní ochrany osobních údajů Vás budeme informovat v dalším vydání tohoto přehledu nebo v přehledu právních aktualit.

Stanoviska

+ EDPB k údajům z kreditních karet

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) přijal Doporučení ohledně právního základu pro uchovávání údajů z kreditních karet pro výhradní účel usnadnění dalších transakcí. V tomto dokumentu EDPB dospěl k závěru, že i v případě kreditních karet musí mít správce platný právní základ pro zpracovávání osobních údajů podle článku 6 obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Ne všechny tituly pro zpracovávání zmíněné v článku 6 jsou však uplatnitelné. **Zpracování dat týkajících se klientovy kreditní karty je nutné k provedení platby a naplnění smlouvy**, ale jejich další uchovávání je užitečné jen pro usnadnění dalších případných transakcí a prodejů. Takový účel nelze pokládat za nezbytně nutný pro naplnění smlouvy o dodání zboží nebo služeb, které už byly zaplaceny. Kromě zpracovávání údajů pro účely plnění smlouvy připouští EDPB v případě kreditních karet jejich zpracovávání jen na základě souhlasu držitele karty, který navíc nesmí být správcem nijak předjímán a držitel karty ho musí udělit jasným úkonem tak, aby to odráželo skutečnost, že souhlas udělil svobodně, určitě, informovaně a jednoznačně. Subjekt údajů má zároveň právo vždy takto udělený souhlas odvolat.

+ ÚOOÚ k otázce pořizování kopií občanských průkazů podle AML zákona

V návaznosti na výkladové nejasnosti, které vyplynuly v souvislosti s vydáním metodického pokynu Finančně analytického úřadu (FAÚ) k otázce pořizování kopií průkazů totožnosti pro účely opatření proti praní špinavých peněz, kterýžto metodický pokyn měl být vydán s kladným stanoviskem ÚOOÚ, ÚOOÚ uvedl, že metodický pokyn FAÚ se týkal stavu právní úpravy zákona proti praní špinavých peněz před novelizací. Po novelizaci AML zákona ÚOOÚ zaujímá stanovisko takové, že **pořízení kopie průkazu totožnosti je pouhou možností a nikoli povinností. Povinný subjekt musí vždy předem provést hodnocení rizik a až v návaznosti na to případně přistoupit k pořízení kopie průkazu totožnosti**, pokud by seznal, že existují rizika poskytování služby klientovi. ÚOOÚ jasně uzavírá, že pořizování kopií průkazů totožnosti kdykoli a za jakýchkoli okolností není žádoucí praxí, a to zejm. při uzavírání smluv o běžných účtech.

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

+ Souhrnný materiál ÚOOÚ k prokazování totožnosti a zpracování osobních údajů

ÚOOÚ na základě množství provedených kontrol sestavil a zveřejnil souhrnný materiál k problematice prokazování totožnosti a zpracování osobních údajů. Z tohoto dokumentu lze vyčíst mj. následující závěry:

- **Souhlas s pořízením kopie občanského průkazu musí být udělen na samostatném dokumentu** – jestliže smlouva obsahuje ujednání o tom, že jejím podpisem uděluje subjekt údajů druhé smluvní straně právo na pořízení kopie jeho průkazu totožnosti, neodpovídá také ujednání požadavku řádně uděleného souhlasu.
- Každý, kdo je požádán o to, aby umožnil pořízení kopie svého průkazu totožnosti, by se měl v prvé řadě dotázat, zda je tento požadavek vznášen na základě zákona/nařízení nebo zda má jít o pořízení kopie na základě dobrovolného souhlasu, jaké má pro to správce důvody a jaké jsou důsledky odepření poskytnutí souhlasu. Může se také dotázat, zda nepostačí pouhé předložení průkazu ke ztotožnění bez toho, aniž by byla pořizována jeho kopie.
- K projednání stížnosti na neoprávněné pořízení kopie průkazu totožnosti je věcně příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností. Porušení zásady minimalizace uložením kompletní kopie průkazu je však porušením GDPR a k jeho posouzení je proto věcně příslušný ÚOOÚ.

Z rozhodovací praxe ÚOOÚ

+ Televizní reportáže ze školního prostředí

Rozhodnutím předsedy úřadu ze dne 15. 3. 2021, č.j. UOOU-04272/20-17, bylo potvrzeno rozhodnutí, jímž byla Česká televize (ČT) uznána vinnou z přestupku podle zákona o zpracování osobních údajů, jehož se měla dopustit porušením GDPR tím, že koncem června 2020 odvysílala na programu ČT24 v ranních hodinách reportáž s názvem „*Některé školy předávají vysvědčení*“, která byla posléze zpětně dostupná i na webu ČT. Reportáž se natáčela v přímém přenosu, během kterého kamera zabrala detail vysvědčení konkrétní žákyně, z něhož bylo patrné její jméno, příjmení, datum a místo narození, rodné číslo a i známky z jednotlivých předmětů za jednotlivá pololetí. Rodiče nezletilé uvedli, že o natáčení byli předem vyrozuměni, souhlas se zveřejněním osobních údajů své dcery však nedali. ČT se bránila tím, že reportáž ze svých stránek již odstranila, a že nastavením svých interních postupů vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby k přestupku nedošlo. Podle názoru ÚOOÚ však ČT toto úsilí nevynaložila, když navzdory jejím interním postupům došlo k tomuto incidentu. Skutečnost, že reportáž nebyla negativní a natáčení probíhalo za přítomnosti pedagoga vliv na odpovědnost ČT nemá. **Školské zařízení odpovědnost za takové pochybení nenese**.

HAVEN
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

+ Odpovědnost za nevyžádané obchodní sdělení zaslané v důsledku lidské chyby

Na ÚOOÚ se obrátil stěžovatel, který uvedl, že ze svého e-mailu zaslal obviněné společnosti námitku proti zpracování svých osobních údajů a současně požádal o jejich výmaz. Navzdory tomu mu následně byla zaslána SMS s marketingovou nabídkou. Společnost se bránila tím, že stěžovatelovi údaje vymazala z automatizovaných systémů, jak si přál, ale opětovnému zaslání marketingové nabídky došlo v důsledku lidské chyby, když společnost nechala z provozních důvodů obchodní sdělení odesílat ručně, bez využití automatizovaných systémů. Předseda ÚOOÚ rozhodl o rozkladu společnosti dne 31. 5. 2021 svým rozhodnutím, č.j. UOOU-03580/20-23, tak že evidentně nedošlo k likvidaci osobních údajů stěžovatele, když jej společnost opětovně kontaktovala s marketingovou nabídkou, byť se tak stalo v důsledku lidské chyby. Předseda úřadu poukázal na to, že podle čl. 4 odst. 2 se zpracováním rozumí jakákoliv operace s osobními údaji, ať už se děje pomocí či bez pomoci automatizovaných systémů. Zpracování osobních údajů tedy zahrnuje i ruční odesílání obchodních sdělení prostřednictvím SMS zpráv.

V praxi se podobné incidenty dějí poměrně často. ÚOOÚ proto doporučuje, aby si společnosti před každou rozesílkou ověřily, zda jejich databáze elektronických kontaktů pro zasílání obchodních sdělení skutečně obsahují pouze kontakty jejich zákazníků, kteří současně neodmítli zasílání obchodních sdělení. Zároveň musí každé obchodní sdělení obsahovat informaci o tom, jak lze zasílání obchodních sdělení zdarma a jednoduše odmítnout. V opačném případě totiž hrozí pokuta až v řádu statisíců korun.

Z kontrolní činnosti ÚOOÚ

+ Kamerový systém instalovaný v mateřské škole

ÚOOÚ provedl z podnětu jednoho z rodičů kontrolu kamerového systému instalovaného uvnitř budovy mateřské školy tak, že kamery zabíraly prostor šaten, ve kterých se děti převlékaly. ÚOOÚ konstatoval, že takto instalovanými kamerami mateřská škola porušila povinnost správce zpracovávat osobní údaje na základě některého z dovolených titulů podle čl. 6 GDPR. Tím, že mateřská škola zpracovávala osobní údaje dětí a jejich rodičů bez právního titulu, porušila zásadu zákonnosti zpracování zakotvenou v čl. 5 GDPR. Škola v průběhu kontroly odstranila kamery ze všech šaten, pročež jí nebylo uloženo ani opatření k nápravě.

+ Zapojení pověřence pro ochranu osobních údajů

V průběhu kontroly na jistém ministerstvu ÚOOÚ konstatoval porušení čl. 38 a 39 GDPR, podle kterých má správce zajistit, aby byl pověřenec pro ochranu osobních údajů náležitě a včas zapojen do veškerých záležitostí souvisejících s ochranou osobních údajů a poskytovat mu v té souvislosti zdroje nezbytné k plnění jeho

úkolů, jakož i umožnit mu přístup k osobním údajům a operacím zpracovávání. Kontrola zjistila, že pověřenec na daném ministerstvu nebyl do předpokládaných procesů nijak zapojen. Nebyly mu předkládány informace, které jsou pro výkon jeho funkce nezbytné (např. auditní zprávy). K výkonu své funkce navíc ministerstvo pověřenci neposkytlo ani dostatečné personální a časové zdroje a nezajistilo udržování jeho odborných znalostí, když mu byly soustavně ukládány jiné úkoly s jeho prací nesouvisející. Ministerstvo již přistoupilo k nápravě závadného stavu.

NEJSTE NA TO SAMI
YOU'RE NOT ALONE
SIE SIND NICHT ALLEIN